

4. april 2019

UPA 2019/137

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut senest til FM2020 fremsætter forslag til ændring af gældende regler om offentlig hjælp, således der fastsættes en række objektive kriterier for hjælp til hjemtransport af kister.

(Medlem af Inatsisartut Aqqaluk Heilmann, Atassut)

Vi skal fra Siumut komme med følgende bemærkninger til medlem af Inatsisartut, Aqqaluk Heilmann, Atassuts forslag til Inatsisartutbeslutning.

Mange borgere forlader hvert år deres by eller bygd for at søge lægehjælp, men desværre er der nogle af dem, der mens de er ude og rejse afgår ved døden. Når det så sker, er det familien der hænger på det hele og derefter - oveni sorgen - må belaste deres økonomi. Når det værst tænkelige sker, så begraver man den afdøde i den by som pågældende er taget til læge i.

Det er hundedyrt at rejse herhjemme og det er endnu værre når man så kommer fra yderdistrikter i Østgrønland, samt fra distrikter hvor der lægger sig vinteris på havet og derfor ikke anløber skib, hvilket er gældende for Avanersuaq, Upernavik og Uummannaq, som er de hårdest ramte og hvor befolkningen så heller ikke oppebærer den største velfærd. Det er da også årsagen til, at man hjælper hinanden i lokalsamfundene og laver pengeindsamlinger, når der sker dødsfald.

De af vore landsmænd der er syge og som er blevet ældre og svage tænker derfor allerede tidligt på hvad de skal gøre hvis de skulle dø mens de er væk derhjemme fra og ikke ønsker at belaste deres familier der ikke vil kunne få råd til at betale for hjemtransport af kister. At nogle af vore landsmænd får disse tanker har ganske udspring fra den vorkelige verden og er meget trist.

Forslagsstilleren kommer med et eksempel på hvor forskellige vilkår, der kan være når borgere afgår ved døden, mens de er væk fra hjembyen, fordi forholdene er vidt forskellige fra sted til sted, hvor kommunernes hjælp og økonomi kan være meget afgørende, og nogle borgere godkendes og andre ikke godkendes.

Det er helt normalt, at man forventer, at det offentlige står klar med pengepungen når der sker alvorlige ting, men vi vil dog i denne forbindelse fra Siumut mene, at borgerne i meget større udstrækning selv må forsikre sig mod sygdom og død – vi grønlandere bør blive dygtigere til, at forsikre os. Derfor mener vi også, at der bør gennemføres oplysningskampagner herom.

I forbindelse med fremlæggelsen af dette forslag og, idet man nøje har gennemgået det lovmæssige grundlag viser det sig, at der er punkter i loven, der trænger til at blive klargjort og derfor vil Naalakkersuisut arbejde for det og forkaster forslaget i den form det har.

Med disse bemærkninger forkaster vi fra Siumut forslaget i den form som det fremstår i, men vil dog anbefale, at man sender sagen videre til Udvalget således, at de ændringer der udarbejdes kan undersøges grundigt og følges nøje, hvilket vi finder vigtigt.

Doris J. Jensen, Siumut